

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ, Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Προς: Όπως Πίνακας Αποδεκτών

ταχ. δ/ση : Δημοκρατίας 1
ταχ. κώδικας : 69133, Κομοτηνή
πληροφορίες : Χρ. Δολαπτσόγλου
Ι. Δεληγεώργης
τηλέφωνα : 2531.3.50.408 -411
E- mail : fytorod@pamth.gov.gr

(ηλεκτρονική αποστολή)

ΘΕΜΑ: «2ο Δελτίο Γεωργικών Προειδοποιήσεων ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας της βαμβακοκαλλιέργειας στην Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ έτους 2026»

1. Στόχοι

- 1.1. Το Δελτίο αυτό εκδίδεται από τη ΔΑΟΚ ΠΕ Ροδόπης σε συνεργασία με το ΠΚΠΦ & ΠΕ Καβάλας και απευθύνεται στους βαμβακοπαραγωγούς της ΠΕ Ροδόπης με στόχο την ενημέρωσή τους για την έγκαιρη και αποτελεσματική φυτοπροστασία της καλλιέργειας του βαμβακιού.
- 1.2. Αφορά στο διάστημα μέχρι την πλήρη άνθηση και αποσκοπεί στην οργάνωση αποτελεσματικής διαχείρισης της καλλιέργειας.
- 1.3. Κάθε βαμβακοπαραγωγός πρέπει να εφαρμόζει τις ορθές γεωργικές πρακτικές φυτοπροστασίας και να ενεργεί λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα στοιχεία των Δελτίων Προειδοποιήσεων όσο και τις ειδικές συνθήκες και ευρήματα που προκύπτουν από τους δικούς του ελέγχους στα χωράφια του, οι οποίοι πρέπει να είναι τακτικοί.

2. Διαπιστώσεις

- 2.1. Οι βαμβakoφυτείες βρίσκονται στο στάδιο έναρξης της άνθησης [1 με 4 άνθη (BBCH 60-61)].
- 2.2. Διαπιστώθηκαν σποραδικές προσβολές από ιασσίδες-τζιτζικάκια και τετράνυχος σε περιορισμένης έκτασης περιοχές χωρίς να είναι αναγκαία η επέμβαση με φυτοπροστατευτικό προϊόν πέρα κάποιων εξαιρέσεων όπου και πραγματοποιήθηκε εντομοκτόνος ψεκασμός.
- 2.3. Από την παρακολούθηση της πτήσης των ενήλικων αρσενικών του πράσινου σκουληκιού (π.σ.) διαπιστώνεται ότι στα μέσα Ιουλίου ολοκληρώθηκε η πρώτη πτήση για την καλλιέργεια του βαμβακιού, που ξεκίνησε αρχές Ιουλίου.
Από τη μακροσκοπική εξέταση των φυτών βαμβακιού δεν υπάρχει προς το παρόν ανάγκη επέμβασης με ψεκασμό εντομοκτόνου [κατώτατο όριο επέμβασης είναι: 6-8 νεαρές προνύμφες κ.μ.ο ανά 100 φυτά ή μία νεαρή προνύμφη (μήκους μέχρι 1 εκατοστό) κατά μέσο όρο στα φυτά γραμμής μήκους ενός μέτρου].
Η υπηρεσία μας παρακολουθεί την εξέλιξη της γενεάς αυτής η οποία εξελίσσεται ιδιαίτερα περιορισμένα καθώς και την εμφάνιση της επόμενης πτήσης «κρίσιμη 2η πτήση για το βάμβακι» η οποία αναμένεται περί τα τέλη Ιουλίου με αρχές Αυγούστου. Περισσότερες πληροφορίες στο επόμενο Δελτίο.
- 2.4. Στο δίκτυο φερομονικών παγίδων για το ****ρόδινου σκουλήκι (ρ.σ.)**, οι συλλήψεις των ενήλικων αρσενικών ήταν και είναι αρκετά υψηλές σε όλο το δίκτυο παγίδων στην ΠΕ ΡΟΔΟΠΗΣ. Παρόλα αυτά μέχρι σήμερα δεν παρατηρήθηκαν προσβολές (εμφάνιση ροζέτας) σε βαθμό που να

χρήζουν φυτοπροστατευτικής παρέμβασης. [***Όριο επέμβασης για το ρ.σ: προσβολή (εμφάνιση ροζέτας) στο 20% των ανθέων όταν τα φυτά είναι στο στάδιο της ανθοφορίας**].

- 2.5. Παρατηρείται η παρουσία πληθυσμών φυσικών εχθρών, κυρίως του χρύσωπα (*Chrysopa carnea*) και της κοινής πασχαλίτσας (*Coccinella septempunctata*), κάτι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό για τον φυσικό περιορισμό του πληθυσμού των εντομών-εχθρών της βαμβακοκαλλιέργειας.

3. Συστάσεις – καλλιεργητικές πρακτικές

Την περίοδο αυτή οι βαμβακοπαραγωγοί πρέπει:

- 3.1. Να επιμείνουν στη σωστή διαχείριση της καλλιέργειας. **Οι αρδεύσεις και οι λιπάνσεις πρέπει να είναι ισορροπημένες**, ώστε να μην προκληθεί υπερβολική βλαστική ανάπτυξη, η οποία προσελκύει τα επιβλαβή έντομα όπως το πράσινο και ρόδινο σκουλήκι.
- 3.2. Στα βαμβάκια που για οποιοδήποτε λόγο παρουσιάζουν υπερβολική βλαστική ανάπτυξη, μπορεί να γίνει **χρήση φυτορρυθμιστικών ανάπτυξης** στις εγκεκριμένες δόσεις, καθώς θα συμβάλλει θετικά στον έλεγχο της βλαστικής ανάπτυξης και στην βελτίωση της καρποφορίας.
- 3.3. Στην περίπτωση παρατεταμένα υψηλών θερμοκρασιών και της καταπόνησης των φυτών συστήνεται **φωσφοκαλιούχος διαφυλλική λίπανση καθώς και χορήγηση μικροθρεπτικών μεταλλικών στοιχείων για την υποβοήθηση της κανονικής λειτουργίας των φυτών**. Σε περίπτωση πρόωρης γήρανσης σε φύλλα νεαρής βλάστησης απαιτείται άμεση καλιούχος λίπανση συνδυαστικά με ένα σκεύασμα φυτοδιεγέρτη. Περισσότερες λεπτομέρειες στον ιστοχώρο του Τμήματος ΠΦΕ ΔΡΑΜΑΣ.
- 3.4. Να παραμείνουν σε επιφυλακή, **οι βαμβακοκαλλιεργητές μιας και οι καλλιέργειες τους έχουν φτάσει στο στάδιο της άνθησης, και από τα τέλη του Ιουλίου να γίνονται συχνότεροι έλεγχοι για παρουσία μικρών προνυμφών πράσινου σκουληκιού. Να ελέγχουν τακτικά τα καρποφόρα όργανα στις κορυφές των φυτών για να προσδιορίσουν το επίπεδο προσβολής από πράσινο σκουλήκι**. Ο έλεγχος πρέπει να γίνεται σε τυχαία σημεία στο χωράφι και ιδιαίτερα σε θέσεις που τα φυτά έχουν πλούσια βλάστηση (π.χ διπλοποτισμένα). Στον έλεγχο καταμετρούνται οι μικρές προνύμφες (σκουλήκια) που έχουν μήκος μέχρι 1 εκατοστό. [***Όριο επέμβασης για το π.σ. της 2ης γενιά είναι: τέσσερις (4) νεαρές προνύμφες (1ου και 2ου σταδίου, μήκους μέχρι (1) εκατοστό) κατά μέσο όρο ανά 100 φυτά ή μία (1) νεαρή προνύμφη κατά μέσο όρο στα φυτά γραμμής μήκους ενάμιση (1,5) μέτρου.**]

ΠΡΟΣΟΧΗ να δοθεί! Στις προνύμφες ροδίνου σκουληκιού που εμφανίζονται Ιούλιο – Αύγουστο και προσβάλουν τα νεαρά καρύδια. Οι νεαρές προνύμφες, σε διάστημα 20 έως 30 ώρες από την εκκόλαψή τους, ανοίγουν τρύπες εισόδου στα καρύδια και μπαίνουν στο εσωτερικό τους. Οι τρύπες εισόδου επουλώνονται και δεν είναι εύκολα ορατές. Για τον λόγο αυτό πρέπει να συλλέγονται νεαρά καρύδια, να ανοίγονται και να εξετάζονται για πιθανή παρουσία προνυμφών. **Όριο επέμβασης:** η εύρεση πέντε έως οκτώ (5-8) προνυμφών κ.μ.ο. στο εσωτερικό 100 νεαρών καρυδιών ηλικίας δύο (2) εβδομάδων σε δείγμα που λήφθηκε κατά τη διαγώνιο του αγρού.

- 3.5. Επισημαίνουμε ότι αυτή την περίοδο είναι εγκατεστημένοι σημαντικοί πληθυσμοί από ωφέλιμα έντομα στα βαμπακοχώραφα «*πασχαλίτσας (Coccinella septempunctata)* αλλά και χρύσωπα (*Chrysopa carnea*)» και για να τα διαφυλάξουμε **έχει μεγάλη σημασία η αποφυγή άσκοπων (ή προληπτικών) ψεκασμών με εντομοκτόνα**.

Για τη διευκόλυνση των βαμβακοπαραγωγών παρατίθεται στο Παράρτημα Ι συνοπτικός πίνακας με τα βασικά σημεία ελέγχου και τα κατώτατα όρια επέμβασης για τους κυριότερους εχθρούς της βαμβακοκαλλιέργειας κατά την τρέχουσα περίοδο στην Π.Ε. Ροδόπης.

Οι γεωπόνοι της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Π.Ε. Ροδόπης μπορούν να βοηθήσουν προς την κατεύθυνση αυτή παρέχοντας τις συμβουλές τους (τηλ. επικοινωνίας 25313 50408-411).

4. Εφαρμογή Ψεκασμών με Γεωργικά Φάρμακα

Σε περίπτωση ανάγκης για ψεκασμό πρέπει:

- 4.1. Να χρησιμοποιούνται **εγκεκριμένα** για το σκοπό γεωργικά φάρμακα σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης τους.

- 4.2. Σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων ψεκασμών να γίνεται εναλλαγή εντομοκτόνων ώστε να χρησιμοποιούνται σε κάθε ψεκασμό δραστικές ουσίες με διαφορετικό τρόπο δράσης για να αποφευχθεί η ανάπτυξη ανθεκτικότητας του πληθυσμού σε συγκεκριμένα εντομοκτόνα.
- 4.3. Να τηρείται από τους παραγωγούς **αρχείο καταγραφής και αρχείο με τα έντυπα ηλεκτρονικής καταχώρησης της προμήθειας γεωργικών φαρμάκων.**
- 4.4. **Να λαμβάνεται μέριμνα για την ασφάλεια των μελισσών** και του περιβάλλοντος. Ειδικότερα πρέπει να ειδοποιούνται οι μελισσοκόμοι των παρακείμενων περιοχών ώστε να απομακρύνουν τα μελισσοσμήνη ή να κλείσουν τις κυψέλες. **Οι ψεκασμοί να διενεργούνται απογευματινές ώρες όταν σταματά η πτήση των μελισσών.**
- 4.5. **Τα κενά δοχεία γεωργικών φαρμάκων να ξεπλένονται τρεις (3) φορές και να εναποτίθενται στους ειδικούς κάδους συλλογής.**

Ε.Π.

Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Βασικά Σημεία Ελέγχου και Κατώτατα Όρια Επέμβασης στη Βαμβακοκαλλιέργεια κατά την Ανθοφορία Α. Εντομολογικοί Εχθροί

Εχθρός	Κατώτατο όριο επέμβασης	Παρατηρήσεις
Τετράνυχος	Παρουσία τετράνυχου στο 30-50% των φύλλων του δείγματος ή έντονη φυλλόπτωση.	Διατήρηση επαρκούς εδαφικής υγρασίας και χρήση εκλεκτικών ακαρεοκτόνων όπου απαιτείται.
Θρίπες	Στο στάδιο των κοτυληδόνων: 1 άτομο ανά φυτό. Σε φυτά με μόνιμα φύλλα: 1-2 άτομα ανά φυτό σε δείγμα 20-40 φυτών.	Σε ανεπτυγμένα φυτά συνήθως δεν απαιτείται επέμβαση.
Αφίδες (μελίγκρα)	25 άτομα κατά μέσο όρο ανά φύλλο σε δείγμα 100 φύλλων.	Να προτιμώνται εκλεκτικές επεμβάσεις και να προστατεύονται οι φυσικοί εχθροί τους.
Αλευρώδης	200 άτομα κατά μέσο όρο ανά 100 φύλλα.	Συνήθως αποτελεί δευτερεύοντα εχθρό στη βαμβακοκαλλιέργεια.
Λύγκος	5 άτομα κατά μέσο όρο ανά 100 φυτά.	Απαιτείται παρακολούθηση κυρίως κατά το στάδιο σχηματισμού χτενιών και καρπόδεσης.
Σποντόπτερα (Spodoptera exigua)	Μία (1) προνύμφη κατά μέσο όρο ανά φυτό.	Συνιστάται η τακτική παρακολούθηση των φυτειών για την έγκαιρη διαπίστωση πιθανών προσβολών.
Πράσινο σκουλήκι	6-8 νεαρές προνύμφες ανά 100 φυτά ή 1 προνύμφη ανά μέτρο γραμμής. Για τη 2η γενεά: 4 νεαρές προνύμφες ανά 100 φυτά ή 1 προνύμφη ανά 1,5 μ. γραμμής.	Τακτικός έλεγχος κάθε 3-4 ημέρες και αποφυγή προληπτικών ψεκασμών.
Ιασσίδες (τζιτζικάκια)	3-4 άτομα ανά φύλλο σε δείγμα 50 ώριμων φύλλων.	Συνήθως δεν απαιτούνται επεμβάσεις όταν οι πληθυσμοί παραμένουν χαμηλοί.
Ρόδινο σκουλήκι	20% προσβεβλημένα άνθη (ροζέτες) ή 5-8 προνύμφες σε 100 νεαρά καρύδια ηλικίας περίπου δύο εβδομάδων.	Έλεγχος ανθέων και νεαρών καρυδιών σε αντιπροσωπευτικά σημεία του αγρού.

Β. Παρακολούθηση και Καλλιεργητικές Πρακτικές

Παράμετρος	Σύσταση
Φερομονικές παγίδες	Οι συλλήψεις χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της εξέλιξης των πληθυσμών του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού και δεν αποτελούν από μόνες τους κριτήριο επέμβασης.
Βλαστική ανάπτυξη	Αποφυγή υπερβολικής βλάστησης μέσω ισορροπημένης άρδευσης και λίπανσης. Σε περίπτωση υπερβολικής ανάπτυξης μπορεί να γίνει χρήση εγκεκριμένων φυτορυθμιστικών ανάπτυξης σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης.
Άρδευση και θρέψη	Αποφυγή υπερβολικών αρδεύσεων και αζωτούχων λιπάνσεων. Εξασφάλιση επάρκειας καλίου για ομαλή καρποφορία και αντοχή των φυτών.
Ωφέλιμα έντομα	Διατήρηση των πληθυσμών ωφέλιμων εντόμων (χρύσωπα, πασχαλίτσες κ.ά.) και αποφυγή άσκοπων ψεκασμών με εντομοκτόνα ευρέος φάσματος.

Υποσημείωση πηγής: Οι τιμές των κατώτατων ορίων επέμβασης που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι βασίζονται στις εγκεκριμένες «Οδηγίες Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας στη Βαμβακοκαλλιέργεια» του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Πίνακας Αποδεκτών (αποστολή ηλεκτρονική)

1. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
Δνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής,
Λ. Συγγρού 150,
176 71 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
ΑΘΗΝΑ
2. Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών
και Ποιοτικού Ελέγχου Καβάλας,
Αγ. Λουκάς-Τέρμα Αμυνταίου
65110 Καβάλα.
3. Διεύθυνση Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
(με την παράκληση να αναρτηθεί στον ιστότοπο της ΠΑΜΘ)
4. ΔΗΜΟΙ Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ
**(με την παράκληση να αναρτηθεί στους Οικισμούς με
βαμβακοκαλλιέργειες)**
5. Καταστήματα Εμπορίας Γεωργικών Φαρμάκων
ΠΕ Ροδόπης.
6. ΠΑΜΘ-Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και
Κτηνιατρικής-γραφείο διευθυντή.

Κοινοποίηση

1. ΠΑΜΘ-Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας